

Nr 60.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1944 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ändrad pensionsålder för hemvärnschefen.

I två likalydande, till bankoutskottets förberedande handläggning hänvisade motioner, väckta den ena inom första kammaren under nr 295 av herr *Andrén* jämte tolv av kammarens övriga ledamöter och den andra inom andra kammaren under nr 487 av herr *Lindberg* jämte femton av kammarens övriga ledamöter, har hemställts, »att riksdagen måtte besluta sådan ändring av allmänna tjänstepensionsreglementet, att för chefen för hemvärdet kommer att gälla en pensionsålder av 65 år».

Föreliggande förslag har väckts i anslutning till ett i likalydande motionerna I: 294 och II: 486 framställt yrkande, att beställningen såsom chef för hemvärdet måtte från och med budgetåret 1944/45 vara hänförd till lönegraden Ob 2 eller Ob 3. I dessa motioner har bland annat anförts, att oavsett om hemvärnschefen hänfördes till lönegraden Ob 2 eller Ob 3, det icke föreläge något skäl för att hemvärnschefens pensionsålder, liksom regementschefens och ställföreträdande militärbefälhavares pensionsålder, vore fastställd till 60 år. En lämplig hemvärnschef kunde väl fylla sin uppgift även efter det han uppnått nämnda ålder, och hemvärnschefens pensionsålder syntes därför böra bestämmas till 65 år.

I utlåtande den 16 maj 1944, nr 133, har statsutskottet i anledning av sistnämnda motioner tillstyrkt, att beställningen för hemvärnschefen uppflyttas från lönegraden Ob 1 till lönegraden Ob 2, d. v. s. till samma lönegrad som den för truppslagsinspektörer vid armén och för ställföreträdande militärbefälhavare m. fl. gällande.

Riksdagen har bifallit statsutskottets förslag.

Till förmån för det i motionerna väckta förslaget om en höjning av hemvärnschefens pensionsålder från 60 till 65 år kan anföras, att befattningen i fråga icke torde ställa sådana krav på innehavarens vigör, att — på sätt gäller för exempelvis regementschef — avgång ur tjänst vid en levnadsålder av 60 år kan anses oundgängligen påkallad av militära hänsyn. Utskottet är emellertid icke berett att utan närmare utredning förorda, att avsteg göres från den för befattningen fastställda pensionsåldern, särskilt som detta måhända kan medföra konsekvenser beträffande andra med hemvärns-

Utskottet.

chefen i pensionshänseende jämställda beställningshavare. Denna fråga bör enligt utskottets mening prövas i ett större sammanhang och avgöras av riksdagen först efter det Kungl. Maj:t tagit ställning till densamma. Enligt vad utskottet inhämtat, torde en översyn av de militära pensionsåldrarna inom den närmaste tiden komma att igångsättas.

Den nuvarande hemvärnschefen är skyldig att på grund av uppnådd pensionsålder avgå från sin beställning den 1 april 1945. Det omedelbara syftet med motionerna synes vara att inom hemvärdet kunna bibehålla den nuvarande hemvärnschefen, vars initiativkraft och organisationsförmåga verksamt torde ha bidragit till hemvärdets snabba utveckling till en fast organisation inom försvaret. Utskottet tillåter sig då erinra om att Kungl. Maj:t enligt gällande bestämmelser äger möjlighet att bevilja hemvärnschefen anstånd med avsked intill högst tre år efter nämnda tidpunkt.

På grund av angivna förhållanden och då det torde få förutsättas, att Kungl. Maj:t kommer att ägna uppmärksamhet åt det väckta spörsmålet, finner utskottet icke skäl för närvarande tillstyrka bifall till det i de föreliggande motionerna framställda yrkandet.

Utskottet hemställer alltså,

att förevarande motioner I: 295 och II: 487 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 8 juni 1944.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Åkerberg, Sandén*, Friggeråker, Sylwan*, Leander, Johansson i Fårekulla, Löfgren och Sundelin;

från andra kammaren: herrar Paulsen, Andersson i Falkenberg*, Andersson i Munkaljungby, Eriksson i Sandby*, Barnekow, Sundberg, Persson i Norrby och Dickson.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr Dickson, som yrkat, att pensionsåldern för hemvärnschefen måtte höjas till 63 år eller samma ålder, intill vilken inspektörer för lokalförsvaret regelmässigt kvarstå i sina befattningar.